

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ບົດປະເມີນຜົນກະທົບ ຂອງຮ່າງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສັນຊາດລາວ (ສະບັບປັບປຸງ)

1. ຂໍ້ມູນຕິດຕໍ່ພົວພັນ ແລະ ກຳນົດເວລາໃນການສ້າງ ຫຼື ປັບປຸງນິຕິກຳ

1.1 ຂໍ້ມູນຕິດຕໍ່ພົວພັນ

ຊື່ກະຊວງ: ກະຊວງຍຸຕິທຳ

ຊື່ກົມ/ພະແນກ: ກົມສິ່ງເສີມລະບົບຍຸຕິທຳ, ພະແນກສັນຊາດ

ຊື່ ແລະ ຕຳແໜ່ງຂອງພະນັກງານທີ່ຮັບຜິດຊອບ: ທ່ານ ບຸນເລີດ ສາຍມິກຍາ ຮອງຫົວໜ້າພະແນກ
ສັນຊາດ

ເບີໂທລະສັບ: 020 55 62 17 88

1.2 ຊື່ນິຕິກຳ

ຊື່ຮ່າງນິຕິກຳ: ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັນຊາດລາວ

ຮ່າງນິຕິກຳແມ່ນສະບັບ: ໃໝ່ ປັບປຸງ

1.3 ກຳນົດເວລາ

ກຳນົດເວລາໃນການປັບປຸງນິຕິກຳໃຫ້ສຳເລັດພາຍໃນ 12 ເດືອນ, ເດືອນພະຈິກ 2016 ຫາ ເດືອນທັນວາ 2017:

- ແຕ່ງຕັ້ງຄະນະຮັບຜິດຊອບປັບປຸງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັນຊາດລາວ ວັນທີ 23 ພະຈິກ 2016;
- ໄດ້ຈັດກອງປະຊຸມຄົ້ນຄວ້າປຶກສາຫາລື ກ່ຽວກັບການປັບປຸງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັນຊາດລາວ ໃນວັນທີ 12 ທັນວາ 2016;
- ສຳເລັດການສ້າງຮ່າງໃນເບື້ອງຕົ້ນ 10 ມີນາ 2017;
- ສຳເລັດການທາບທາມຢູ່ ແຂວງ ຈຳປາສັກ ໃນວັນທີ 14 ມີນາ 2017;
- ສຳເລັດການທາບທາມຢູ່ ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ ໃນວັນທີ 17 ມີນາ 2017;
- ສະເໜີຮ່າງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສັນຊາດລາວ (ສະບັບປັບປຸງ) ເຂົ້າພິຈາລະນາໃນກອງປະຊຸມລັດຖະບານ ເດືອນ ກໍລະກົດ 2017;
- ສະເໜີຮ່າງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສັນຊາດລາວ (ສະບັບປັບປຸງ) ເຂົ້າພິຈາລະນາໃນກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນ ເທື່ອທີ 4 ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດຊຸດທີ VIII.

2. ບັນຫາ ແລະ ຈຸດປະສົງ

2.1 ບັນຫາ

ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັນຊາດລາວ ສະບັບທຳອິດ ຖືກປະກາດໃຊ້ໃນວັນທີ 29 ພະຈິກ 1990 ແລະ ມາຮອດ ປີ 2004 ເຫັນວ່າວຽກງານດັ່ງກ່າວ ມີຫຼາຍບັນຫາເກີດຂຶ້ນຕາມການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ

ແລະ ວຽກງານສັນຊາດກໍເປັນວຽກງານໜຶ່ງທີ່ພົວພັນກັບຫຼາຍພາກສ່ວນ ໃນການຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາ ຈຶ່ງໄດ້ມີການ ປັບປຸງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັນຊາດລາວ ສະບັບເລກທີ 05/ສພຊ, ລົງວັນທີ 17 ພຶດສະພາ 2004 ຊຶ່ງເປັນສະບັບທີ່ໃຊ້ຢູ່ໃນປັດຈຸບັນ, ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້ເວົ້າເຖິງອົງການທີ່ພິຈາລະນາຄົ້ນຄວ້າວຽກງານສັນຊາດ ມີ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ, ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ, ກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ກະຊວງຍຸຕິທຳ, ຫ້ອງ ວ່າການສຳນັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ແລະ ຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ເປັນອົງການສຸດທ້າຍ ໃນການຕົກລົງ ອະນຸ ມັດກ່ຽວກັບການຂໍເອົາ, ຂໍເອົາຄືນ, ການເສຍສັນຊາດ, ການຂໍປະ ແລະ ການຖອນສັນຊາດລາວຄືນ.

ຜ່ານການນຳໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັນຊາດລາວ ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2004 ເປັນໄລຍະເວລາ 13 ປີ ເຫັນວ່າ ກົດໝາຍສະບັບດັ່ງກ່າວ ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບສະພາບໃນປັດຈຸບັນ ຊຶ່ງປະກອບມີບັນຫາ ດັ່ງນີ້:

- ກົດໝາຍສະບັບປີ 2004 ບໍ່ໄດ້ກຳນົດລະອຽດ ກ່ຽວກັບ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງແຕ່ລະພາກສ່ວນ, ເຮັດໃຫ້ການເຮັດວຽກຂອງແຕ່ພາກສ່ວນ ແລະ ຜູ້ຮ້ອງຂໍເອົາສັນຊາດ ມີຄວາມສັບສົນ;
- ກຳນົດບັນດາເງື່ອນໄຂໃນການຂໍເອົາສັນຊາດລາວ ບໍ່ຈະແຈ້ງ;
- ບໍ່ມີພາລະບົດບາດຂອງຂະແໜງພາຍໃນ ທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການພິຈາລະນາ ກ່ຽວກັບວຽກງານສັນ ຊາດ;
- ບໍ່ໄດ້ກຳນົດກ່ຽວກັບການປະກອບເອກະສານ ແລະ ການຍື່ນເອກະສານຫາພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
- ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັນຊາດລາວ ສະບັບປັດຈຸບັນ ການຍື່ນເອກະສານ ແມ່ນມີຫຼາຍຂັ້ນຫຼາຍຕອນ ບາງພາກສ່ວນທີ່ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນການຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາ ກໍບໍ່ຮູ້ພາລະບົດບາດຂອງຕົນ, ການ ເສຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ກໍມີຢູ່ຫຼາຍບ່ອນ;
- ລັດຖະທຳມະນູນ ສະບັບເລກທີ 63/ສພຊ, ລົງວັນທີ 08 ທັນວາ 2015 ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ລັດຖະບານ ສະບັບເລກທີ 04/ສພຊ, ລົງວັນທີ 08 ພະຈິກ 2016 ໄດ້ກຳນົດ ການອະນຸມັດໃຫ້ ສັນຊາດລາວ, ໃຫ້ສັນຊາດລາວຄືນ, ໃຫ້ເສຍສັນຊາດ, ໃຫ້ປະສັນຊາດລາວ ແລະ ການຖອນສັນຊາດ ລາວຄືນ ແມ່ນສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງລັດຖະບານ ຊຶ່ງກົດໝາຍສະບັບປີ 2004 ໄດ້ກຳນົດໃຫ້ເປັນ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ.

ຈາກບັນຫາທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້ ອາດເຮັດໃຫ້ເກີດມີຄວາມສ່ຽງ ດັ່ງນີ້:

- ເກີດຄວາມບໍ່ເຊື່ອໝັ້ນຕໍ່ກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ ຈາກທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເນື່ອງຈາກກົດ ໝາຍຂັດກັນເອງ.
- ແຕ່ລະພາກສ່ວນທີ່ເຮັດວຽກໃນການຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາກ່ຽວກັບວຽກງານສັນຊາດ ບໍ່ຮູ້ວ່າສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຕົນມີແນວໃດໃນການຄົ້ນຄວ້າ ເພື່ອຈະສາມາດເຮັດວຽກກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ຢ່າງ ເດີນແມ່ນແລ່ນສະດວກ;
- ແຕ່ລະພາກສ່ວນກໍຈະເຮັດວຽກບໍ່ເປັນເອກະພາບກັນ ໃນການພິຈາລະນາບັນດາເງື່ອນໄຂຂອງຄືນຕ່າງ ປະເທດ, ຄືນຕ່າງດ້າວ, ຄືນບໍ່ມີສັນຊາດ ແລະ ຄືນເຊື້ອຊາດລາວ ເພື່ອຈຳແນກໃຫ້ເຫັນຜູ້ທີ່ມີຄຸນ ງາມຄວາມດີຕໍ່ປະເທດຊາດ, ຜູ້ເປັນຊ່ຽວຊານ ທີ່ຈະສາມາດມາປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາ ປະເທດຊາດ ແລະ ຄືນເຊື້ອຊາດລາວຜູ້ມີອາຍຸແຕ່ 60 ປີ ຂຶ້ນໄປ ທີ່ຕ້ອງການເອົາສັນຊາດລາວຄືນ;
- ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສັນຊາດລາວ ສະບັບປັດຈຸບັນ ບໍ່ໄດ້ກຳນົດພາລະບົດບາດຂອງຂະແໜງການພາຍ ໃນທີ່ມີສິດໃນການຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາວຽກງານສັນຊາດ ກໍຈະເຮັດໃຫ້ພາກສ່ວນດັ່ງກ່າວນີ້ ບໍ່ສາ ມາດ ພິຈາລະນາຄົ້ນຄວ້າວຽກງານສັນຊາດໄດ້;

- ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສັນຊາດລາວ ສະບັບປັດຈຸບັນ ບໍ່ໄດ້ກຳນົດລາຍການປະກອບເອກະສານ, ການຍື່ນເອກະສານ ທີ່ພົວພັນກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃຫ້ຈະແຈ້ງ ເຮັດໃຫ້ແຕ່ລະພາກສ່ວນບໍ່ເຂົ້າໃຈໃນການເຮັດວຽກງານດັ່ງກ່າວ;
- ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສັນຊາດລາວ ສະບັບປັດຈຸບັນ ໄດ້ກຳນົດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການຕົກລົງການໃຫ້ສັນຊາດ, ການມອບຮັບສັນຊາດ ແມ່ນ ຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ, ຄະນະສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດປະຈຳເຂດເລືອກຕັ້ງ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ແຕ່ລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍລັດຖະບານ ສະບັບປັດຈຸບັນ ໄດ້ມອບສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການຕົກລົງອະນຸມັດກ່ຽວກັບສັນຊາດລາວ ແມ່ນລັດຖະບານ ເປັນຜູ້ພິຈາລະນາ, ສະນັ້ນຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ການປະຕິບັດວຽກງານສັນຊາດ ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກຊັບສິນ.

2.2 ຈຸດປະສົງ

ໃນການປັບປຸງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັນຊາດລາວ ໃນຄັ້ງນີ້ ທາງຄະນະຮັບຜິດຊອບຄາດຄະເນເຖິງຜົນໄດ້ຮັບດັ່ງນີ້:

- ໃຫ້ແຕ່ລະພາກສ່ວນຮູ້ໄດ້ເຖິງພາລະບົດບາດ, ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຕົນ ກ່ຽວກັບການປະຕິບັດວຽກງານສັນຊາດ;
- ເຮັດໃຫ້ມີຄວາມເປັນລະບົບຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານສັນຊາດ;
- ສອດຄ່ອງກັບລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ລັດຖະບານ ສະບັບປັດຈຸບັນ;
- ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ຜູ້ທີ່ຕ້ອງການຂໍເອົາສັນຊາດລາວ, ຂໍເອົາສັນຊາດລາວຄືນ ແລະ ຂໍປະສັນຊາດລາວ ໃນການປະກອບເອກະສານ ແລະ ການຍື່ນຄຳຮ້ອງ.

3. ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ທາງເລືອກທີ່ໄດ້ພິຈາລະນາ

3.1 ທາງເລືອກທີ 1: ຮັກສາຕາມສະພາບຄືໃນປັດຈຸບັນ

ຜົນດີ:

- ບໍ່ເສຍເວລາໃນການຄົ້ນຄວ້າປັບປຸງກົດໝາຍ;
- ເຈົ້າໜ້າທີ່, ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ຜູ້ປະຕິບັດວຽກງານສັນຊາດ ຕາມກົດໝາຍສະບັບປັດຈຸບັນ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈວຽກງານ ກໍຄືສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຕົນໃນລະດັບໜຶ່ງ.

ຜົນເສຍ:

- ລັດຖະບານຈະຕ້ອງໄດ້ສູນເສຍງົບປະມານເພີ່ມຂຶ້ນ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານສັນຊາດ;
- ເຈົ້າໜ້າທີ່, ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ຜູ້ປະຕິບັດວຽກງານຕົວຈິງ ມີຄວາມສັບສົນໃນການອ້າງອີງນິຕິກຳໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່;
- ຜູ້ຮ້ອງຂໍສັນຊາດມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກສັບສົນ ເນື່ອງຈາກກົດໝາຍກຳນົດບໍ່ຈະແຈ້ງ;
- ເປັນຊ່ອງວ່າງໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່, ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ຜູ້ຮັບຜິດຊອບວຽກງານສັນຊາດ ສວຍໃຊ້ໜ້າທີ່ໃນການຫາຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ.

3.2 ທາງເລືອກທີ 2: ວິທີການແກ້ໄຂທີ່ບໍ່ແມ່ນນິຕິກຳ

ການທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານສັນຊາດຕໍ່ໄປໄດ້ ທາງລັດຖະບານຕ້ອງໄດ້ທຸ້ມເທງງົບປະມານ ເພື່ອຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ເຈົ້າໜ້າທີ່, ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ຜູ້ທີ່ປະຕິບັດວຽກງານນີ້ ໃຫ້ມີຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ເປັນເອກະພາບກັນ ກ່ຽວກັບການປະກອບເອກະສານ, ການພິຈາລະນາເງື່ອນໄຂຂອງຜູ້ຮ້ອງຂໍ ແລະ ຂັ້ນຕອນ

ໃນການພິຈາລະນາຂອງແຕ່ລະຂັ້ນ, ແຕ່ລະພາກສ່ວນ, ຜູ້ປະຕິບັດວຽກງານເອງກໍຈະມີຄວາມສັບສົນ ເນື່ອງຈາກຈະຕ້ອງໄດ້ຄົ້ນຄວ້າຫຼາຍກົດໝາຍ ແລະ ອາດຈະເຮັດໃຫ້ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງເຂົາເຈົ້າມີຄວາມຊັກຊ້າ, ນອກນີ້ ຍັງຕ້ອງໄດ້ມີການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ກ່ຽວກັບວຽກງານສັນຊາດ ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ, ຜູ້ທີ່ຕ້ອງການຮ້ອງຂໍເອົາສັນຊາດ ຫຼື ປະສັນຊາດລາວ ຕື່ມອີກ ຊຶ່ງລັດຖະບານກໍຈະຕ້ອງໄດ້ເສຍງົບປະມານເປັນຈຳນວນຫຼາຍ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດປະຕິບັດວຽກງານສັນຊາດຕໍ່ໄປໄດ້.

ຜົນດີ:

- ລັດຖະບານຈະບໍ່ເສຍງົບປະມານ, ເວລາໃນການຄົ້ນຄວ້າປັບປຸງ ແລະ ເຜີຍແຜ່ກົດໝາຍ;
- ພາກສ່ວນທີ່ເປັນເຈົ້າການ ສາມາດຂຶ້ນແຜນງົບປະມານ ແລ້ວຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄດ້ທັນທີ;
- ເປັນການສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈ ກ່ຽວກັບວຽກງານສັນຊາດ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການຮ້ອງຂໍສັນຊາດ ແລະ ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ຜູ້ປະຕິບັດວຽກງານນີ້.

ຜົນເສຍ:

- ລັດຖະບານຈະຕ້ອງໄດ້ນຳໃຊ້ງົບປະມານເພີ່ມຂຶ້ນ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານສັນຊາດ;
- ເຈົ້າໜ້າທີ່, ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ຜູ້ປະຕິບັດວຽກງານຕົວຈິງ ມີຄວາມສັບສົນໃນການອ້າງອີງນິຕິກຳໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່;
- ຜູ້ຮ້ອງຂໍສັນຊາດມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກສັບສົນ ເນື່ອງຈາກກົດໝາຍກຳນົດບໍ່ຈະແຈ້ງ;
- ເປັນຊ່ອງວ່າງໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່, ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ຜູ້ຮັບຜິດຊອບວຽກງານສັນຊາດ ສວຍໃຊ້ໜ້າທີ່ໃນການຫາຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ;
- ເປັນການເພີ່ມຈຳນວນຂອງນິຕິກຳທີ່ເຈົ້າໜ້າທີ່, ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ຈະຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດ.

3.3 ທາງເລືອກທີ 3: ດາເນີນການສ້າງ ຫຼື ປັບປຸງນິຕິກຳ

ອະທິບາຍໂດຍຫຍໍ້ກ່ຽວກັບອົງປະກອບທີ່ສຳຄັນ ແລະ ເງື່ອນໄຂທີ່ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມ ຂອງການຮ່າງນິຕິກຳ: ຜ່ານການຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາທາງເລືອກທັງສອງ ທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງແລ້ວ ເຫັນວ່າທາງເລືອກທີ 3 ນີ້ ເປັນທາງເລືອກທີ່ດີທີ່ສຸດ ແລະ ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາເບິ່ງນິຕິກຳທຸກຂັ້ນແລ້ວ ເຫັນວ່າບໍ່ມີນິຕິກຳຂັ້ນໃດທີ່ສາມາດແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນໄດ້, ບໍ່ມີນິຕິກຳຂັ້ນໃດທີ່ຈະສາມາດແກ້ໄຂກົດໝາຍໄດ້, ມີແຕ່ກົດໝາຍເທົ່ານັ້ນທີ່ສາມາດແກ້ໄຂບັນຫາຂອງກົດໝາຍເອງ ແລະ ມີແຕ່ປັບປຸງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສັນຊາດລາວເທົ່ານັ້ນ ຈຶ່ງຈະແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນໄດ້ ຊຶ່ງໃນການປັບປຸງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຈະເຮັດໃຫ້:

- ແຕ່ລະພາກສ່ວນຮູ້ໄດ້ເຖິງພາລະບົດບາດ, ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຕົນ ກ່ຽວກັບການປະຕິບັດວຽກງານສັນຊາດ;
- ເຮັດໃຫ້ມີຄວາມເປັນລະບົບຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານສັນຊາດ;
- ສອດຄ່ອງກັບລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ລັດຖະບານ ສະບັບປັດຈຸບັນ;
- ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ຜູ້ທີ່ຕ້ອງການຂໍເອົາສັນຊາດລາວ, ຂໍເອົາສັນຊາດລາວຄືນ ແລະ ຂໍປະສັນຊາດລາວ ໃນການປະກອບເອກະສານ ແລະ ການຍື່ນຄຳຮ້ອງ.

ນອກຈາກຜົນກະທົບດ້ານບວກທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງແລ້ວ ກໍປາສະຈາກບໍ່ໄດ້ ເຖິງຜົນກະທົບດ້ານລົບ ທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ເປັນຕົ້ນ ການເຜີຍແຜ່ກົດໝາຍບໍ່ທົ່ວເຖິງ ເຮັດໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່, ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ຜູ້ປະຕິບັດວຽກງານ ຫຼື ຜູ້ທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການ ຮ້ອງຂໍສັນຊາດ ບໍ່ສາມາດຮັບຮູ້ໄດ້ເຖິງ ກົດໝາຍສະບັບປັບປຸງໃໝ່ ເຮັດໃຫ້ການປະຕິບັດວຽກງານສັນຊາດມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ, ການຄົ້ນຄວ້າປັບປຸງກົດໝາຍບໍ່ເລິກເຊິ່ງ ອາດຈະບໍ່ພຽງແຕ່ບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ມີຢູ່ໄດ້ເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ຍັງຈະເປັນການເພີ່ມບັນຫາໃໝ່ຂຶ້ນມາຕື່ມອີກ.

ຜົນດີ:

- ປະຢັດງົບປະມານໃນການຈັດຝຶກອົບຮົມ ແລະ ເຜີຍແຜ່ວຽກງານສັນຊາດ;
- ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ ຈະມີບ່ອນອີງທີ່ແນ່ນອນ;
- ມີການແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງແຕ່ລະພາກສ່ວນຢ່າງຈະແຈ້ງ;
- ເປັນການປິດຊ່ອງວ່າງຂອງກົດໝາຍສະບັບປະຈຸບັນ ທີ່ບໍ່ທັນໄດ້ກຳນົດບາງບັນຫາ ຫຼື ກຳນົດບໍ່ຈະແຈ້ງ;
- ເປັນການປະກອບສ່ວນໃນການຮັກສາຄວາມສະຫງົບໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ.

ຜົນເສຍ:

- ເສຍງົບປະມານ ແລະ ເວລາໃນການຄົ້ນຄວ້າ ລວມທັງການເຜີຍແຜ່ກົດໝາຍສະບັບປັບປຸງໃໝ່;
- ບໍ່ສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄດ້ໃນທັນທີ, ຈະຕ້ອງໄດ້ມີການເຜີຍແຜ່ກົດໝາຍ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ເວລາໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

3.4 ການເລືອກເອົາວິທີການສ້າງ ຫຼື ປັບປຸງນິຕິກຳ

3.4.1 ເຫດຜົນໃນການເລືອກເອົາວິທີການດັ່ງກ່າວ

ອະທິບາຍເຫດຜົນໃນການພິຈາລະນາເອົາການສ້າງ ຫຼື ປັບປຸງນິຕິກຳ ເປັນທາງເລືອກໃນການແກ້ໄຂບັນຫາທຽບໃສ່ທາງເລືອກອື່ນໆ (ຕົວຢ່າງ: ຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດທີ່ໄດ້ຮັບ, ຄວາມສອດຄ່ອງກັບສະພາບຄວາມເປັນຈິງຂອງປະເທດເຮົາ).

ສັງລວມຄຳເຫັນເບື້ອງຕົ້ນຂອງພາກສ່ວນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກຮ່າງນິຕິກຳ (ສັງຄົມ, ທຸລະກິດ, ລັດຖະບານ) ຕໍ່ 3 ທາງເລືອກ ແລະ ທາງເລືອກໃດທີ່ຖືກຄັດເລືອກໂດຍພາກສ່ວນດັ່ງກ່າວ:

ເນື່ອງຈາກບັນຫາຫຼັກທີ່ສົ່ງຜົນໃຫ້ຕ້ອງມີການປັບປຸງກົດໝາຍຄັ້ງນີ້ ແມ່ນເກີດຈາກການຂັດກັນ ລະຫວ່າງລັດຖະທຳມະນູນ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍລັດຖະບານ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສັນຊາດລາວ ຊຶ່ງລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍລັດຖະບານ ໄດ້ກຳນົດໃຫ້ລັດຖະບານມີສິດພິຈາລະນາກ່ຽວກັບວຽກງານສັນຊາດ, ແຕ່ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສັນຊາດລາວ ພັດກຳນົດໃຫ້ເປັນສິດຂອງຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ, ຖ້າຫາກບໍ່ປັບປຸງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສັນຊາດລາວ ບັນຫານີ້ກໍຈະບໍ່ໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ ແລະ ນອກຈາກນີ້ ການປັບປຸງກົດໝາຍຄັ້ງນີ້ ກໍເປັນການແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ສະສົມມາຈາກການຖອດຖອນບົດຮຽນຜ່ານການນຳໃຊ້ກົດໝາຍສະບັບປັດຈຸບັນ.

3.4.2 ການປັບປຸງຮ່າງນິຕິກຳ

ຖ້າແມ່ນການປັບປຸງຮ່າງນິຕິກຳ, ໃຫ້ສະໜອງຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການປະເມີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນິຕິກຳດັ່ງກ່າວໃນໄລຍະຜ່ານມາ.

ຜ່ານການປະເມີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສັນຊາດລາວ ສະບັບປີ 2004 ສາມາດຖອດຖອນບົດຮຽນໄດ້ ດັ່ງນີ້:

- ເຈົ້າໜ້າທີ່, ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ຜູ້ປະຕິບັດວຽກງານສັນຊາດ ບໍ່ມີຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງຈະແຈ້ງກ່ຽວກັບຂັ້ນຕອນ, ເງື່ອນໄຂ, ການຍື່ນເອກະສານຮ້ອງຂໍສັນຊາດ ເຮັດໃຫ້ມີຜູ້ຮ້ອງຂໍໃນອັດຕາ 20-30% ແມ່ນບໍ່ຄົບເງື່ອນໄຂການຂໍເອົາສັນຊາດລາວ;
- ການປະກອບເອກະສານ ແມ່ນມີຫຼາຍພາກສ່ວນອອກແບບພິມກ່ຽວກັບວຽກງານສັນຊາດທີ່ບໍ່ເປັນເອກະພາບກັນ, ເຮັດໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຂໍມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກສືບສິນໃນການປະກອບເອກະສານ;
- ເຈົ້າໜ້າທີ່, ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ (ລວມທັງນາຍໜ້າ) ຜູ້ຮັບຜິດຊອບວຽກງານສັນຊາດ ບໍ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບເທົ່າທີ່ຄວນ ເນື່ອງຈາກກົດໝາຍບໍ່ໄດ້ກຳນົດມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ກ່ຽວ;

- ໃນກົດໝາຍສະບັບປັດຈຸບັນ ໄດ້ກຳນົດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການຕົກລົງອະນຸມັດກ່ຽວກັບວຽກງານສັນຊາດ ເປັນຂອງຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ, ນອກນີ້ ກົດໝາຍສະບັບປັດຈຸບັນຍັງບໍ່ໄດ້ກຳນົດໃຫ້ກະຊວງພາຍໃນ ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາ ຫຼື ຈົດທະບຽນການປ່ຽນສັນຊາດ.

3.4.3 ຜົນກະທົບດ້ານການແຂ່ງຂັນທາງທຸລະກິດ

- ມີຕິກຳທີ່ສະເໜີສ້າງ ຫຼື ປັບປຸງ ຈະຈຳກັດການແຂ່ງຂັນທາງທຸລະກິດໃນ ສປປ ລາວ ຫຼື ບໍ່ ?
 ຈຳກັດ   ບໍ່ຈຳກັດ
- ຖ້າມີການຈຳກັດ ກະລຸນາອະທິບາຍວ່າຈະມີການຈຳກັດການແຂ່ງຂັນທາງທຸລະກິດຄືແນວໃດ ແລະ ຍ້ອນ ຫຍັງ ?

3.4.4 ພັນທະຕໍ່ສາກົນ

- ຮ່າງນິຕິກຳ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີຄວາມສອດຄ່ອງກັບພັນທະຕໍ່ສາກົນ ຫຼື ບໍ່ ?
 ແມ່ນ   ບໍ່ແມ່ນ
- ຖ້າແມ່ນ, ແມ່ນພັນທະອັນໃດ ?
 WTO   AEC   FTA   ອື່ນໆ (ກຳນົດແຈ້ງ)
- ຖ້າແມ່ນ, ຮ່າງນິຕິກຳທີ່ສະເໜີສ້າງ ຫຼື ປັບປຸງ ມີຄວາມສອດຄ່ອງກັບພັນທະສາກົນນັ້ນ ຫຼື ບໍ່ ?
 ສອດຄ່ອງ   ບໍ່ສອດຄ່ອງ, ຖ້າບໍ່ສອດຄ່ອງ ກະລຸນາອະທິບາຍແຈ້ງ.
(ຂໍ້ແນະນຳ - ສຳລັບຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບເງື່ອນໄຂຕໍ່ພັນທະສາກົນ ໃຫ້ພົວພັນນຳກົມນະໂຍບາຍການຄ້າ ຕ່າງປະເທດ, ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ)

3.4.5 ມີຕິກຳທີ່ພົວພັນ

ບັນດານິຕິກຳ ທີ່ພົວພັນກັບຮ່າງກົດໝາຍທີ່ສະເໜີປັບປຸງ ມີດັ່ງນີ້:

- ລັດຖະທຳມະນູນ ສະບັບເລກທີ 63/ສພຊ, ລົງວັນທີ 08 ທັນວາ 2015;
- ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ລັດຖະບານ ສະບັບເລກທີ 04/ສພຊ, ລົງວັນທີ 08 ພະຈິກ 2016.

ຮ່າງນິຕິກຳທີ່ສະເໜີສ້າງ ຫຼື ປັບປຸງນັ້ນ ມີຄວາມສອດຄ່ອງກັບນິຕິກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ບໍ່ ?

- ສອດຄ່ອງ   ບໍ່ສອດຄ່ອງ, ຖ້າບໍ່ສອດຄ່ອງ ກະລຸນາອະທິບາຍແຈ້ງ.

4. ຄາດຄະເນຜົນກະທົບ ແລະ ການທາບທາມຄຳເຫັນ

4.1 ສັງຄົມ

4.1.1 ຜົນກະທົບ

ກຸ່ມຄົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການປັບປຸງ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສັນຊາດລາວ ແມ່ນພົນລະເມືອງລາວ, ຄົນເຊື້ອຊາດລາວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ແລະ ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ທີ່ດຳລົງຊີວິດຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ແລະ ພົນລະເມືອງລາວທີ່ດຳລົງຊີວິດຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຊຶ່ງບຸກຄົນເຫຼົ່ານັ້ນຈະມີຄວາມສະດວກຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ ໃນການປະກອບເອກະສານ ແລະ ການຍື່ນເອກະສານ ຂໍເອົາສັນຊາດລາວ, ຂໍປະສັນຊາດລາວ ແລະ ຂໍເອົາສັນຊາດລາວຄືນ.

ຜົນກະທົບທາງບວກ:

- ມີຄວາມສະດວກໃນການປະກອບເອກະສານ;
- ເຂົ້າໃຈຂັ້ນຕອນໃນການຮ້ອງຂໍກ່ຽວກັບສັນຊາດ;
- ຫຼຸດຂັ້ນຕອນໃນການຮ້ອງຂໍກ່ຽວກັບສັນຊາດ;

- ປະຢັດເວລາໃນການຮ້ອງຂໍ.

ຜົນກະທົບທາງລົບ:

- ເສຍສິນຊາດລາວໄດ້ງ່າຍຂຶ້ນ;
- ການຮ້ອງຂໍເອົາສິນຊາດມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກຂຶ້ນ ເນື່ອງຈາກເງື່ອນໄຂໃນການໄດ້ຮັບສິນຊາດລາວເຂັ້ມງວດຂຶ້ນ.

4.1.2 ເງື່ອນໄຂໃນການປະຕິບັດນິຕິກຳ

ການທີ່ຈະໃຫ້ສັງຄົມສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍສະບັບປັບປຸງໃໝ່ນີ້ ຈະຕ້ອງມີການເຜີຍແຜ່ໃຫ້ສັງຄົມໄດ້ຮັບຮູ້, ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບກົດໝາຍສະບັບປັບປຸງໃໝ່ ໂດຍແຍກເປັນບຸກຄົນທົ່ວໄປ ແລະ ກຸ່ມເປົ້າໝາຍ ຊຶ່ງບຸກຄົນທົ່ວໄປຈະເປັນການເຜີຍແຜ່ໃຫ້ຮູ້ໂດຍພື້ນຖານກ່ຽວກັບວຽກງານສິນຊາດ ເພື່ອໃຫ້ຮູ້ກ່ຽວກັບການເສຍສິນຊາດລາວ, ສ່ວນກຸ່ມເປົ້າໝາຍ ຈະແບ່ງເປັນກຸ່ມທີ່ຕ້ອງການຂໍເອົາສິນຊາດລາວ, ຂໍປະສັນຊາດລາວ, ຂໍເອົາສິນຊາດລາວຄືນ ເພື່ອອະທິບາຍເຖິງຂັ້ນຕອນໃນການຮ້ອງຂໍຂອງກຸ່ມເປົ້າໝາຍດັ່ງກ່າວ.

ຄາດຄະເນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ຕໍ່ບຸກຄົນໃນການປະຕິບັດນິຕິກຳ:

- ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ເບື້ອງຕົ້ນ (ຖ້າມີ):
ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍເບື້ອງຕົ້ນ ສໍາລັບບຸກຄົນຜູ້ໜຶ່ງໃນການປະຕິບັດກົດໝາຍສະບັບປັບປຸງໃໝ່ ຄາດວ່າຈະຕົກຢູ່ 20,000 ກີບ/ຄົນ.
- ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ໃນແຕ່ລະປີ:
ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນແຕ່ລະປີສໍາລັບ ບຸກຄົນຜູ້ໜຶ່ງ ໃນການປະຕິບັດກົດໝາຍສະບັບປັບປຸງໃໝ່ ຄາດວ່າຈະຕົກຢູ່ 20,000 ກີບ/ຄົນ.

4.1.3 ການທາບທາມຄໍາເຫັນ

ພາຍຫຼັງສໍາເລັດການສ້າງຮ່າງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສິນຊາດລາວ (ສະບັບປັບປຸງ) ແລ້ວ ທາງຄະນະຮັບຜິດຊອບ ໄດ້ນໍາເອົາຮ່າງກົດໝາຍດັ່ງກ່າວ ລົງທາບທາມຄໍາເຫັນຢູ່ສອງແຂວງ ຄື ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ແຂວງ ຈໍາປາສັກ ໃນວັນທີ 13-17 ມີນາ 2017 ຊຶ່ງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກໍໄດ້ປະກອບຄໍາເຫັນຢ່າງຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ທາງຄະນະຮັບຜິດ ຊອບກໍໄດ້ນໍາເອົາຄໍາເຫັນເຫຼົ່ານັ້ນ ມາພິຈາລະນາປັບປຸງຮ່າງກົດໝາຍໃຫ້ສົມບູນຂຶ້ນຕື່ມ.

4.1.4 ສະຫຼຸບ

ຖ້າໜຶ່ງໃນຕົວຊີ້ວັດຂ້າງລຸ່ມນີ້ ຫາກຄາດຄະເນວ່າມີຜົນກະທົບຫຼາຍ ກໍຖືວ່າຮ່າງນິຕິກຳທີ່ສະເໜີສ້າງ ຫຼື ປັບປຸງນັ້ນ ມີຜົນກະທົບຫຼາຍຕໍ່ສັງຄົມ. ຖ້າຮ່າງນິຕິກຳນັ້ນ ຫາກມີຜົນກະທົບຫຼາຍເທົ່າໃດ ກໍຮຽກຮ້ອງໃຫ້ເຮັດການວິເຄາະແບບລົງເລິກ ກ່ຽວກັບທາງເລືອກ ແລະ ມີການທາບທາມຄໍາເຫັນຢ່າງກວ້າງຂວາງກັບຊຸມຊົນ.

ຕົວຊີ້ວັດຜົນກະທົບ	ບໍ່ມີ	ໜ້ອຍ	ຫຼາຍ
ຈໍານວນຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ (ຂໍ້ແນະນໍາ - ຜົນກະທົບຫຼາຍ ໝາຍເຖິງ ຊຸມຊົນສ່ວນໃຫຍ່/ທັງໝົດໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ)	☐	☐	☒
ຈໍານວນບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ (ຂໍ້ແນະນໍາ - ຜົນກະທົບຫຼາຍ ໝາຍເຖິງ 20% ຂອງຊຸມຊົນ/ປະຊາຊົນໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ)	☐	☒	☐
ຜົນກະທົບດ້ານຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕໍ່ບຸກຄົນ (ສະເລ່ຍ) (ຂໍ້ແນະນໍາ - ຜົນກະທົບຫຼາຍ ໝາຍເຖິງ ຫຼາຍກວ່າ 800.000 ກີບຕໍ່ບຸກຄົນ)	☐	☒	☐
ລະດັບການປ່ຽນແປງຕໍ່ວິທີການດໍາລົງຊີວິດຂອງບຸກຄົນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ	☐	☒	☐

(ຂໍ້ແນະນຳ - ຜົນກະທົບຫຼາຍ ໝາຍເຖິງ ມີຜົນກະທົບຫຼາຍ ຕໍ່ວິທີການດຳລົງຊີວິດຂອງບຸກຄົນ)			
ການບໍ່ເຫັນດີຂອງບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຕໍ່ຮ່າງນິຕິກຳທີ່ສະເໜີສ້າງ ຫຼື ປັບປຸງ (ຂໍ້ແນະນຳ - ຜົນກະທົບຫຼາຍ ໝາຍເຖິງ ການເຫັນດີເປັນເອກະພາບລະຫວ່າງບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບນັ້ນ ແມ່ນມີໜ້ອຍ ຫຼື ບໍ່ມີເລີຍ)	☒	☐	☐

4.2 ພາກທຸລະກິດ

4.2.1 ຜົນກະທົບ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ກຳນົດຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາວຽກງານການໃຫ້ສັນຊາດ, ການຖອນສັນຊາດຄືນ, ການປະສັນຊາດ ແລະ ການໃຫ້ສັນຊາດລາວຄືນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວມີປະສິດທິພາບ, ສະນັ້ນຈຶ່ງຄາດວ່າຈະບໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ພາກທຸລະກິດ.

4.2.2 ເງື່ອນໄຂໃນການປະຕິບັດນິຕິກຳ

ໃຫ້ກຳນົດເງື່ອນໄຂທີ່ຮຽກຮ້ອງ ໃຫ້ພາກທຸລະກິດຕ້ອງປະຕິບັດນິຕິກຳທີ່ສະເໜີສ້າງ ຫຼື ປັບປຸງ (ຂໍ້ກຳນົດ/ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ໃນການປະຕິບັດນິຕິກຳ ເຊັ່ນ: ການຂໍໃບອະນຸຍາດ, ການຈັດຝຶກອົບຮົມ, ການເກັບກຳບັນທຶກຕ່າງໆ, ການຈັດຊື້ ແລະ ການແຈ້ງການ ຫຼື ເຜີຍແຜ່ຕໍ່ສັງຄົມ/ລັດຖະບານ).

ຄາດຄະເນຄ່າສິ້ນເບື້ອງສະເລ່ຍຕໍ່ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດໃນການປະຕິບັດນິຕິກຳ:

ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ເບື້ອງຕົ້ນ (ຖ້າມີ):

ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ໃນແຕ່ລະປີ:

4.2.3 ການທາບທາມຄຳເຫັນ

ໃຫ້ກຳນົດທຸລະກິດ ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ຊຶ່ງຈະຖືກທາບທາມຄຳເຫັນ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການທາບທາມຄຳເຫັນນັ້ນ.

4.2.4 ສະຫຼຸບ

ຖ້າໜຶ່ງໃນຕົວຊີ້ວັດຂ້າງລຸ່ມນີ້ ຫາກຄາດຄະເນວ່າມີຜົນກະທົບຫຼາຍ ກໍຖືວ່າຮ່າງນິຕິກຳທີ່ສະເໜີສ້າງ ຫຼື ປັບປຸງນັ້ນ ມີຜົນກະທົບຫຼາຍຕໍ່ພາກທຸລະກິດ. ຖ້າຮ່າງນິຕິກຳນັ້ນຫາກມີຜົນກະທົບຫຼາຍເທົ່າໃດ ກໍຮຽກຮ້ອງໃຫ້ເຮັດການວິເຄາະແບບລົງເລິກກ່ຽວກັບທາງເລືອກ ແລະ ມີການທາບທາມຄຳເຫັນຢ່າງກວ້າງຂວາງກັບພາກທຸລະກິດ.

ຕົວຊີ້ວັດຜົນກະທົບ	ບໍ່ມີ	ໜ້ອຍ	ຫຼາຍ
ຈຳນວນຂະແໜງອຸດສາຫະກຳທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ (ຂໍ້ແນະນຳ - ຜົນກະທົບຫຼາຍ ໝາຍເຖິງຂະແໜງອຸດສາຫະກຳສ່ວນໃຫຍ່/ທັງໝົດໄດ້ຮັບ ຜົນກະທົບ)	☐	☐	☐
ຈຳນວນຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ (ຂໍ້ແນະນຳ - ຜົນກະທົບຫຼາຍ ໝາຍເຖິງ ຫຼາຍກວ່າ 30% ຂອງທຸລະກິດໃນຂະແໜງການໃດໜຶ່ງ ຫຼື 20% ຂອງທຸລະກິດລາວ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ)	☐	☐	☐
ຜົນກະທົບດ້ານຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ສຳລັບແຕ່ລະຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ (ສະເລ່ຍ) (ຂໍ້ແນະນຳ - ຜົນກະທົບຫຼາຍ ໝາຍເຖິງ ຫຼາຍກວ່າ 1.600.000 ກີບ ຕໍ່ໜຶ່ງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ)	☐	☐	☐
ລະດັບການປ່ຽນແປງ ຕໍ່ວິທີການເຮັດທຸລະກິດ ທີ່ມີຢູ່ໃນປັດຈຸບັນ (ຂໍ້ແນະນຳ- ຜົນກະທົບຫຼາຍ ໝາຍເຖິງ ມີການປ່ຽນແປງຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ)	☐	☐	☐
ການບໍ່ເຫັນດີ ຂອງພາກທຸລະກິດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຕໍ່ຮ່າງນິຕິກຳທີ່ສະເໜີສ້າງ ຫຼື ປັບປຸງ (ຂໍ້ແນະນຳ- ຜົນກະທົບຫຼາຍ ໝາຍເຖິງ ການເຫັນດີເປັນເອກະພາບລະຫວ່າງທຸລະກິດທີ່ໄດ້ຮັບ ຜົນ	☐	☐	☐

4.3 ລັດຖະບານ

4.3.1 ຜົນກະທົບ

ອົງການທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກຮ່າງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ປະກອບມີ ກະຊວງຍຸຕິທຳ, ກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ, ກະຊວງພາຍໃນ, ຫ້ອງວ່າການສຳນັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ຊຶ່ງແມ່ນອົງການທີ່ກົດໝາຍສະບັບປັບປຸງໃໝ່ໄດ້ກຳນົດສິດ, ໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາກ່ຽວກັບວຽກງານສັນຊາດ.

ຜົນກະທົບທາງບວກ:

- ມີການແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບຢ່າງຈະແຈ້ງ;
- ແຕ່ລະພາກສ່ວນຈະຮູ້ໄດ້ເຖິງ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຕົນ ກ່ຽວກັບວຽກງານສັນຊາດ.

ຜົນກະທົບທາງລົບ:

- ເປັນການເພີ່ມຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໃຫ້ແກ່ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ໄດ້ເພີ່ມເຂົ້າມາໃໝ່;
- ເປັນການເພີ່ມຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃຫ້ແກ່ບັນດາອົງການທີ່ໄດ້ເພີ່ມເຂົ້າມາໃໝ່.

4.3.2 ເງື່ອນໄຂໃນການປະຕິບັດນິຕິກຳ

ພາຍຫຼັງກົດໝາຍສະບັບປັບປຸງ ໄດ້ຖືກປະກາດໃຊ້ ແລະ ມີຜົນສັກສິດແລ້ວ ທາງຄະນະຮັບຜິດຊອບຈະຕ້ອງໄດ້ຈັດການຝຶກອົບຮົມເຜີຍແຜ່ກົດໝາຍໃຫ້ແກ່ເຈົ້າໜ້າທີ່, ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ຜູ້ປະຕິບັດວຽກງານສັນຊາດ ເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບກົດໝາຍສະບັບປັບປຸງນີ້ ຊຶ່ງໃນການຝຶກອົບຮົມເຜີຍແຜ່ນັ້ນ ຄະນະຮັບຜິດຊອບຈະຕ້ອງໄດ້ຈັດພິມກົດໝາຍ ແລະ ເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຮັບໃຊ້ໃຫ້ແກ່ການຝຶກອົບຮົມດັ່ງກ່າວ.

ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ລັດຖະບານຕ້ອງນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານລັດ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນິຕິກຳທີ່ສະເໜີສ້າງ ຫຼື ປັບປຸງ.

- ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ເບື້ອງຕົ້ນ (ຖ້າມີ):
ໃນເບື້ອງຕົ້ນຄາດວ່າຈະຕ້ອງໄດ້ນຳໃຊ້ງົບປະມານ 150,000,000 ກີບ ເຂົ້າໃນການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານລັດ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍສະບັບປັບປຸງໃໝ່.
- ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ຕໍ່ປີ:
ໃນແຕ່ລະປີ ຄາດວ່າຈະຕ້ອງໄດ້ນຳໃຊ້ງົບປະມານ 150,000,000 ກີບ ເຂົ້າໃນການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານລັດ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍສະບັບປັບປຸງໃໝ່.

4.3.3 ການທາບທາມຄຳເຫັນ

ພາຍຫຼັງສຳເລັດການສ້າງຮ່າງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັນຊາດລາວ (ສະບັບປັບປຸງ) ທາງຄະນະຮັບຜິດຊອບ ກໍໄດ້ນຳເອົາຮ່າງກົດໝາຍ ລົງທາບທາມຄຳເຫັນ ຈາກອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນ ສອງແຂວງ ຄື ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ແຂວງຈຳປາສັກ ໂດຍມີຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທັງໝົດ 24 ທ່ານ ຊຶ່ງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກໍໄດ້ປະກອບຄຳເຫັນໃສ່ຮ່າງກົດໝາຍຢ່າງຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ທາງຄະນະຮັບຜິດຊອບ ກໍໄດ້ນຳເອົາຄຳເຫັນເຫຼົ່ານັ້ນມາພິຈາລະນາປັບປຸງຮ່າງກົດໝາຍໃຫ້ຄົບຖ້ວນຂຶ້ນຕື່ມ (ລາຍລະອຽດຂອງຄຳເຫັນໃຫ້ເບິ່ງຢູ່ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ).

4.3.4 ສະຫຼຸບ

ຖ້າໜຶ່ງໃນຕົວຊີ້ວັດຂ້າງລຸ່ມນີ້ ຫາກຄາດຄະເນວ່າມີຜົນກະທົບຫຼາຍ ກໍຖືວ່າຮ່າງນິຕິກຳ ທີ່ສະເໜີສ້າງ ຫຼື ປັບປຸງນັ້ນ ມີຜົນກະທົບຫຼາຍ ຕໍ່ລັດຖະບານ. ຖ້າຮ່າງນິຕິກຳນັ້ນ ຫາກມີຜົນກະທົບຫຼາຍເທົ່າໃດ ກໍຮຽກຮ້ອງໃຫ້ຕ້ອງ

ມີການເຮັດວິເຄາະແບບລົງເລິກກ່ຽວກັບທາງເລືອກ ແລະ ມີການທາບທາມຄຳເຫັນກັບອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດຢ່າງກວ້າງຂວາງ.

ຕົວຊີ້ວັດຜົນກະທົບ	ບໍ່ມີ	ໜ້ອຍ	ຫຼາຍ
ຈຳນວນຂັ້ນ ການປົກຄອງ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ (ຂັ້ນສູນກາງ, ແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ບ້ານ) (ຂໍ້ແນະນຳ - ຜົນກະທົບຫຼາຍ ໝາຍເຖິງນິຕິກຳມີຜົນກະທົບໃນທຸກຂັ້ນຂອງການປົກຄອງ)	☐	☒	☐
ຈຳນວນ ອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ຢູ່ຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ (ຂໍ້ແນະນຳ - ຜົນກະທົບຫຼາຍ ໝາຍເຖິງ ຫຼາຍກວ່າ 20% ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດໃນແຕ່ລະຂັ້ນ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ເຊັ່ນ: ກະຊວງຢູ່ຂັ້ນສູນກາງ, ພະແນກການ ຢູ່ຂັ້ນແຂວງ)	☐	☒	☐
ຜົນກະທົບດ້ານຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບໃນການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານລັດ (ສະເລ່ຍ) (ຂໍ້ແນະນຳ - ຜົນກະທົບຫຼາຍ ໝາຍເຖິງ ຫຼາຍກວ່າ 40.000.000 ກີບ ຕໍ່ອົງການຈັດຕັ້ງລັດ)	☐	☐	☒
ລະດັບການປ່ຽນແປງ ຕໍ່ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຂອງລັດຖະບານ ທີ່ມີຢູ່ໃນປັດຈຸບັນ (ຂໍ້ແນະນຳ - ຜົນກະທົບຫຼາຍ ໝາຍເຖິງ ມີການປ່ຽນແປງຫຼາຍ ຕໍ່ການປະຕິບັດວຽກງານ ຂອງລັດຖະບານ)	☐	☒	☐
ການບໍ່ເຫັນດີເປັນເອກະພາບ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຕໍ່ຮ່າງນິຕິກຳທີ່ສະເໜີສ້າງ ຫຼື ປັບປຸງ (ຂໍ້ແນະນຳ - ຜົນກະທົບຫຼາຍ ໝາຍເຖິງ ການເຫັນດີເປັນເອກະພາບລະຫວ່າງອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ແມ່ນມີໜ້ອຍ ຫຼື ບໍ່ມີເລີຍ)	☒	☐	☐

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

5.1 ການສະໜັບສະໜູນ ແກ່ບຸກຄົນ

ໃນການສະໜັບສະໜູນໃຫ້ບຸກຄົນປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍສະບັບປັບປຸງໃໝ່ນີ້ ລັດຖະບານໄດ້ມີການຊຸກຍູ້ດ້ວຍການໃຫ້ຂໍ້ມູນຜ່ານຊ່ອງທາງຕ່າງໆ ເປັນຕົ້ນການລົງເຜີຍແຜ່ກົດໝາຍຕາມບ້ານ, ການເຜີຍແຜ່ກົດໝາຍຕາມສື່ຕ່າງໆ ເປັນຕົ້ນ ເວັບໄຊຂອງກະຊວງຍຸຕິທຳ, ນອກຈາກນີ້ ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ມີຄວາມສົນໃຈກ່ຽວກັບວຽກງານນີ້ ຍັງສາມາດເຂົ້າມາສອບຖາມໂດຍກົງນຳອົງການຈັດຕັ້ງລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

5.2 ການສະໜັບສະໜູນແກ່ພາກທຸລະກິດ

ຖ້າແມ່ນພາກທຸລະກິດຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດນິຕິກຳ ທີ່ສະເໜີສ້າງ ຫຼື ປັບປຸງ ໃຫ້ອະທິບາຍກ່ຽວກັບການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງລັດຖະບານ ແກ່ພາກທຸລະກິດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ມີຄືແນວໃດ ເພື່ອເອື້ອອຳນວຍ ແລະ ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ແກ່ພາກທຸລະກິດນັ້ນ ໃນການປະຕິບັດບົດບັນຍັດ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຮ່າງນິຕິກຳທີ່ສະເໜີສ້າງ ຫຼື ປັບປຸງ.

5.3 ແຜນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ພາຍຫຼັງທີ່ກົດໝາຍມີຜົນສັກສິດແລ້ວ ທາງຄະນະຮັບຜິດຊອບຈະໄດ້ມີການຈັດຝຶກອົບຮົມ ໃຫ້ແກ່ເຈົ້າໜ້າທີ່, ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ຜູ້ທີ່ປະຕິບັດວຽກງານສັນຊາດນີ້ ໂດຍຈະລົງຈັດຝຶກອົບຮົມເປັນສາມພາກ ຄື ພາກເໜືອ, ພາກກາງ ແລະ ພາກໃຕ້ ຊຶ່ງຄາດວ່າການຝຶກອົບຮົມຈະໃຊ້ເວລາປະມານ 3 ເດືອນ, ນອກຈາກນີ້ ຍັງຈະໄດ້ລົງເຜີຍແຜ່ກົດໝາຍໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນໄດ້ຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈ, ຄາດວ່າຈະໃຊ້ເວລາໃນການລົງເຜີຍແຜ່ປະມານ 3 ເດືອນ, ພາຍຫຼັງຝຶກອົບຮົມ, ເຜີຍແຜ່ກົດໝາຍສຳເລັດແລ້ວ ຈຶ່ງມີການເລີ່ມຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍສະບັບໃໝ່.

ໃນແຜນການທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້ ຍັງມີສິ່ງທ້າທາຍຢູ່ເນື່ອງຈາກງົບປະມານ ແລະ ບຸກຄະລາກອນ ຂອງພາກສ່ວນທີ່ຮັບຜິດຊອບຍັງມີໜ້ອຍ, ແຕ່ທາງພາກສ່ວນຮັບຜິດຊອບ ກໍຈະພະຍາຍາມສູ້ຊິນໃຫ້ສໍາເລັດຕາມຄາດໝາຍ.

5.4 ງົບປະມານ ແລະ ແຫຼ່ງທຶນ

ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສັນຊາດລາວ (ສະບັບປັບປຸງ) ໃນແຕ່ລະຂັ້ນຂອງພາກລັດ ຄາດວ່າຈະນໍາໃຊ້ງົບປະມານ 200,000,000 ກີບ/ປີ ແລະ ກໍນໍາໃຊ້ງົບປະມານຂອງກະຊວງຍຸຕິທໍາພຽງອົງການດຽວ.

5.5 ທົບທວນຄືນ

ພາຍຫຼັງສອງປີທີ່ກົດໝາຍສະບັບປັບປຸງໃໝ່ມີຜົນສັກສິດ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແລ້ວ ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວ ຂ້ອງຈະມີການທົບທວນຄືນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ໃນສ່ວນຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ແລະ ກະຊວງຍຸຕິທໍາຈະເປັນໃຈກາງໃນການທົບທວນຄືນ ກ່ຽວກັບການປະຕິບັດກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສັນຊາດລາວສະບັບປັບປຸງໃໝ່ທັງໝົດ.

ການອະນຸມັດ

ໄດ້ເຮັດອັນໃດໃນລຸ່ມນີ້

1. ເຊັນບົດປະເມີນຜົນກະທົບຂອງຮ່າງນິຕິກໍາ (ຂັ້ນຕອນເບື້ອງຕົ້ນ) ເພື່ອສະເໜີຫາອົງການຮັບຜິດຊອບກວດກາ ເພື່ອກວດກາຄືນ ແລະ ໃຫ້ຄໍາແນະນໍາ ຫຼື
2. ເຊັນບົດປະເມີນຜົນກະທົບຂອງຮ່າງນິຕິກໍາ (ຂັ້ນສຸດທ້າຍ) ເພື່ອສະເໜີຫາອົງການຮັບຜິດຊອບກວດ ກາ ມີຄໍາເຫັນຕໍ່ບົດປະເມີນຜົນ.

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ.....

ຫົວໜ້າຄະນະຮັບຜິດຊອບປັບປຸງ
ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສັນຊາດລາວ